

کریمی در گفت‌وگو با ایلنا:

لابی اسرائیل پس از تضعیف در آمریکا به اروپا روی آورده است / سیاست اروپا قراردادان ایران در لبه مکانیسم اسنپ‌بک است

تحلیلگر مسائل سیاست خارجی گفت: باید بهانه را به هر صورت از دست غرب گرفت. همکاری با آژانس به طوری که امکان تشدید شرایط از بین برود، یکی از محورهایست. نکته دیگر در موضوع مذاکرات ضعف کارگزاری فعلی در وزارت امور خارجه است. ما می‌توانیم از نیروهای زبده وزارت خارجه در راس تیم مذاکره‌کننده استفاده کنیم. می‌توان از پتانسیل‌های دیگر مانند موضوع مذاکره با عربستان در چین بهره برد که ملاحظات دولت هم تامین شود. راه دیگر البته بردن مذاکره از وزارت امور خارجه به نهاد دیگری مانند شورای راهبردی روابط خارجی است که بتواند ضمن جمع زدن بین نهادهای مختلف کار را به لحاظ کارگزاری در سطح بالاتری پیش ببرد.

ساسان کریمی تحلیل‌گر مسائل سیاست خارجی در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، درباره دلایل انتشار بیانه تروئیکای اروپایی مبنی بر عدم رفع تحریم‌های تسلیحاتی ایران گفت: واقعیت این است که متأسفانه موضع کشورهای اروپایی در خصوص ایران به شدت تند شده است و خلاف سنت گذشته آلمان در این مین پیش‌تاز است. بنابراین اولاً به دلیل جنگ اوکراین و ثانیاً به دلیل موضوعات یک سال اخیر،

دولت‌های اروپایی در کنش‌های خود نسبت به ایران بیش از گذشته متوجه افکار عمومی داخلی و فشارهای موجود هستند. ضمن آنکه لابی اسرائیلی که تا حدی در واکنش‌گتن تضعیف شده بیش از گذشته رو به سوی اروپا آورده است. تمام این موارد موجب شده است که ما ظرفیت سابق در اروپا که اراده سیاسی مستحکمی هم بود را از دست بدهیم.

وی افزود: واقعیت بعدی این است که برجام که اینک دو کارکرد اصلی خود یعنی کارکرد اقتصادی برای ایران و کارکرد محدودیت در سطح غنی‌سازی را ندارد، هنوز یکی از مهم‌ترین ابعاد خود (به سود ایران) را حفظ کرده و آن غروب‌های برجام است. منطق حاکم بر رفتارهای اروپا این است که حالا که آمریکا از برجام خارج شده و ایران اقدامات جبرانی خود را انجام داده، اروپا نیازی نمی‌بیند که در جهت ایفای تعهدات خود در اجرائیات برجام گام بردارد. چون فکر می‌کند این شرایط ابهام به نحوی است که امکان تندتر شدن فضا برای ایران و ایالات متحده فراهم نبوده و مطلوب هم نیست. بنابراین پرداخت هزینه سیاسی به خصوص در داخل افکار عمومی اروپا از نظر این کشورها به صرفه نیست. از این رو آنها هم به سهم خود تلاش می‌کنند تا از ابهام موجود به سود انجام ندادن تعهداتشان استفاده کنند. این بیانیه در راستای تلاش برای فشار آوردن به ایران در شرایطی است که تندتر شدن فضا به سود هیچ کسی نیست.

کریمی در پاسخ به این سوال که آیا اروپا با این بیانیه به دنبال فعال کردن مکانیسم ماشه علیه ایران خواهد بود، گفت: نه الزاما. اتفاقا به نظر من سیاست اروپا در این زمینه قرار دادن ایران در لبه مکانیسم اسنپ بک است. به شما عرض کنم که ما چیزی به نام مکانیسم ماشه نداریم. مکانیسم حل و فصل اختلافات که در برجام پیش‌بینی شده است شرایط خاص خود را دارد که به لحاظ سیاسی تا امروز نظر غالب در غرب مبنی بر آن نیست. ولی در عین حال نمی‌توان دلخوش بود. شاید این فضا سازی‌ها در جهت امنیتی‌سازی بیشتر ایران قرار گرفته و نهایتا در موقع مناسب کار را برای بازگرداندن تحریم‌های فصل هفتمی علیه کشور که در برجام برداشته شده آسان کند.

وی افزود: به خصوص که می‌دانیم یکی از مهم‌ترین غروب‌های برجام در ۲۰۲۵ القای همیشگی قطعنامه‌های شش گانه علیه ایران است به طوری که دیگر نتوان از راه مکانیسم حل و فصل اختلافات آن‌ها را بازگرداند. بنابراین اگرچه در کوتاه‌مدت این موضوع در راس اولویت‌های غرب نیست ولی این تمهیدات به آن سمت می‌روند؛ به خصوص اگر دولت جمهوری خواه در واکنش‌گتن جانشین دولت فعلی شود و وزن تدروی در غرب از شرایط فعلی هم بیشتر شود.

کریمی در پاسخ به این سوال که ایران به منظور مقابله با این رفتار اروپا باید چه اقداماتی انجام دهد تا موضوع رفع تحریم تسلیحاتی به یک موضوع چالش‌برانگیز در مذاکرات تبدیل نشود، گفت: باید بهانه را به هر صورت از دست غرب گرفت. همکاری با آژانس به طوری که امکان تشدید شرایط از بین برود، یکی از محورهاست. نکته دیگر در موضوع مذاکرات ضعف کارگزاری فعلی در وزارت امور خارجه است. ما می‌توانیم از نیروهای زبده وزارت خارجه در راس تیم مذاکره‌کننده استفاده کنیم. البته می‌توان فهمید که در استفاده از چهره‌های مذاکره‌کننده دولت قبلی در تیم مذاکره‌کننده فعلی ملاحظات جریانی وجود داشته باشد اما لااقل می‌توان از پتانسیل‌های دیگر مانند موضوع مذاکره با عربستان در چین بهره برد که ملاحظات دولت هم تامین شود. راه دیگر البته بردن مذاکره از وزارت امور خارجه به نهاد دیگری مانند شورای راهبردی روابط خارجی است که بتواند ضمن جمع زدن بین نهادهای مختلف کار را به لحاظ کارگزاری در سطح بالاتری پیش ببرد.

این کارشناس مسائل سیاست خارجی در پاسخ به این سوال که این موضوع، روند مذاکرات را به کدام سمت خواهد برد و آیا ایران می‌تواند بر سر این موضوع مذاکره موفق داشته باشد، گفت: مذاکرات احیای برجام تا اینجای کار در دستور نیست. مذاکراتی مانند تبادل زندانیان یا تعاملات با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ربط مستقیمی به مذاکرات احیای برجام ندارد. ضمن آنکه شایعات پر تکرار و بی‌نت مرتبا در دو سال گذشته شاهد بوده‌ایم که گویی «کار در مسیر دومی به خوبی در حال پیش رفتن است و چیزی به اعلام نتیجه نمی‌تواند» برای کنترل بازار ارز یا هر انگیزه دیگری مناسب این فضا نیست. به خصوص که تنها همواره ما هستیم که چنین شایعاتی را

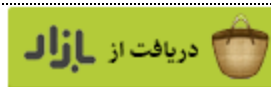
با شغف اعلام کرده یا به آن دامن می‌زنیم. فارغ از اصل و حقیقت ماجرا این دوگانگی موضع ما را به طور کلی پایین می‌آورد. در هر حال این اعلام و بعد اقدام اروپا خلاف حسن نیت سیاسی است و طبعاً ایران را در موقعیت همکاری قرار نخواهد داد.

این تحلیل‌گر سیاست خارجی در پاسخ به این سوال که با توجه به اینکه سخنگوی وزارت خارجه آمریکا اعلام کرده توافق قریب الوقوع با ایران در دسترس نیست اما یکی از دلایل مسکوت ماندن مذاکرات، تعلیق از کار شدن راب مالی به دلیل سوءاستفاده از اطلاعات محرمانه بوده است. تحلیل شما چیست و این موضوع چه ارتباطی با یکدیگر می‌تواند داشته باشد، گفت: البته به تاریخ روابط ایران و آمریکا که می‌نگریم در بزنگاه‌های چینی، دستی از بیرون آمده و زیر میز زده است. من مشکلی را که برای آقای مالی به وجود آمده از چنین سنجی تحلیل می‌کنم و بعید نمی‌دانم که اسرائیلی‌ها توانسته باشند به هر نحو ایشان را به حاشیه بکشند. اما اینکه علت مسکوت ماندن این است را قبول ندارم. چراکه پیش از آن هم چنان که گفته شد، مذاکرات پیش رونده و محتوایی در خصوص احیای برجام انجام نشد و این در ابتدا اهمالی بود از سمت دولت تازه برآمده‌ی بایدن و بعد هم تعللی از سمت ما. در عین حال شرایط فضای سیاسی بر خلاف بسیاری از موارد در موضوعات مهندسی پایدار نیست و شما در زمان‌های مختلف با مساله واحدی مواجه نیستید. بلکه همان مساله در زمان‌های مختلف ابعاد کاملاً مختلفی پیدا می‌کند.

کریمی در پاسخ به این سوال که آینده مذاکرات نانوشته را با اتفاقاتی که در مدت اخیر افتاده چطور تحلیل می‌کنید و چه سرنوشتی خواهد داشت، گفت: من شخصا مذاکره خاصی را قائل نیستم. این تفاهم نانوشته همانطور که مطرح شد، freeze to freeze است. یعنی به دلایل واضح در سمت ایران و به علت انتخابات پیش رو و غیره در ایالات متحده هیچ کدام از دو طرف در پی تشدید شرایط نیستند و این البته امر خیلی مهمی هم نیست. ما با این تصورات پنجره بسیار گشوده در مذاکرات و به نتیجه رساندن احیای برجام را در انتهای دولت آقای روحانی و ابتدای دولت آقای رئیسی از دست دادیم و کار مرتباً دشوار می‌شود. زمان در سیاست خارجی مساله بسیار مهمی است و مهم‌ترین تضمین برای هر قراردادی اجرا شدن موفقیت‌آمیز آن برای یک دوره زمانی هر چند طولانی‌تر است. متأسفانه به جای واقع‌گرایی ما به رقابت و اعلام مواضع پرداختیم و حالا که مولفه‌های جدیدی به معادلات وارد می‌شوند و آنها را پیچیده می‌کنند قدری برای کاربری مناسب از یک درک مناسب دیر شده است.

<https://www.ilna.ir/fa/tiny/news-1376112>

لینک کوتاه

نرم افزار موبایل ایلنا